

Onko laaja-alainen kasvatustieteen kandidaatin tutkinnon uudistus todella tarpeellinen?

Kassos ry:n, Opossumi ry:n ja Poikkeus ry:n kannanotto 31.10.2016

Itä-Suomen yliopiston yleisen kasvatustieteen ja aikuiskasvatustieteen, opinto-ohjauksen sekä erityispedagogiikan opiskelijat haluavat tuoda esiin huolensa valmisteilla olevasta laaja-alaisesta kandidaatin tutkinnon uudistuksesta kasvatustieteiden aloilla. Tämän kannanoton pohjana on keräämämme anonyymi palaute alojemme opiskelijoilta.

Ainejärjestöt tiedostavat, että yliopisto on sitoutunut esimerkiksi strategiassaan kehittämään entistä laaja-alaisempia hakukohteita. Kasvatustieteen opiskelijoina olemme huolissamme laaja-alaisuuden tuomista haasteista ja haluamme kiinnittää huomiota sen tarpeellisuuteen. Eniten mahdollinen laaja-alainen kandidaatin tutkinnon uudistus aiheuttaa huolta oman ammatillisen identiteetin ja asiantuntijuuden rakentumisen, kelpoisuusvaatimusten, opiskelumotivaation, opetuksen laadun sekä tutkintojen työelämärelevanSSIuden näkökulmista. Me opiskelijat haluamme korostaa tutkintouudistusten läpinäkyvyyttä ja opiskelijoiden osallistamista opetusjärjestelyiden suunnittelussa.

Kasvatustieteiden tieteenala on Itä-Suomen yliopistossa edustettuna varsin laajasti. Opiskelijat ovat huolissaan siitä, että laaja-alaisuus vaarantaa eri oppiaineiden erityislaatuisuuden ja jokaisen oppiaineen toivotaan säilyttävän omat erityispiirteensä. Huolta opiskelijajärjestöissämme aiheuttaa myös se, mitä mahdollinen uudistus tekee Joensuun vetovoimaisuudelle yliopistokaupunkina. Opossumi ry:n puheenjohtaja Eeva Rossi muistuttaakin, että esimerkiksi Itä-Suomen yliopiston ohjauksen koulutus on ainutlaatuinen, sillä ainoastaan täällä tarjotaan ohjauksen opintoja kandidivaiheesta alkaen. Kasvatustieteellisiä opintokokonaisuuksia suunnitellessa on muistettava myös se, etteivät suinkaan kaikki kasvatustieteen opiskelijat valmistu opettajiksi. Antaisiko kandidaatin tutkinto siis valmiuksia kasvatustieteen asiantuntijan vai opettajan tehtäviin?

Pelkona on, että kandidaatin tutkinnon kurssien laatu heikkenisi ja ne koostuisivat suurista massaluennoista, jotka käsittelevät kasvatustieteen alaa vain pintapuolisesti. Opiskelijat kokevat opetuksen olevan parhaimmillaan kun se on vuorovaikutteista ja opiskelijoita osallistavaa. Massaluentojen lisäksi pelkäämme oppisisältöjen olevan liian yleisluonteisia sisältäen liian vähän oman oppiaineen erikoistumisopintoja. Usea kyselyyn vastannut koki, että jos omaan tieteenalaan liittyviä kursseja vähennetään uudistuksen myötä entisestään, vaikuttaa se niin ammatti-identiteetin rakentumiseen, työllistymiseen kuin opiskelumotivaatioon. Jo nyt esimerkiksi erityispedagogiikan opiskelijat kokevat omaan alaan erikoistavia opintoja olevan liian vähän. Jos

opiskelumotivaatio laskee, on sillä mielestämme selvä yhteys myös opintojen keskeyttämisen mahdollisuuteen.

Keskeisessä asemassa mahdollisen uudistuksen onnistumisessa on mielestämme myös se, missä vaiheessa pääaineen valinta tulisi tapahtumaan. Mikäli valintaa ei tehtäisi heti hakuvaiheessa, olisi tällä vaikutuksia muun muassa opiskelijoiden ryhmäytymiseen, tuutorointiin ja ainejärjestöihin. Kyselyyn vastanneet kokivat, että jos omaan tieteenalaan erikoistuminen tapahtuu vasta maisterivaiheessa, ei ammatilliselle kasvulle jää tarpeeksi aikaa. Ammatillinen kasvu on hidasta ja tietoa tulisi konstruoida pitkäkestoisesti. Mahdollisen kandidaatin tutkinnon uudistuksen myötä opiskelijat kokevat, että esimerkiksi viiden vuoden opinnoista menisi kolme hukkaan tällaiseen yleiseen "haahuiluun". Maisteriopinnot ovat kuitenkin vain 120 opintopistettä, mistä suuri osa menee Pro gradu -tutkielmaan ja metodiopintoihin.

Ainejärjestöt ajattelevat joustavuuden ja monialaisen osaamisen olevan tärkeitä ja tavoiteltavia asioita. Laaja-alainen kandidaatin tutkinto ei mielestämme ole oikea keino joustavuuden lisäämiseksi, vaan esimerkiksi oppiaineiden yhteistyötä ja pääaineen vaihtamista pitäisi kehittää muilla keinoin. Myös vapaat sivuaineoikeudet ovat tärkeässä asemassa, sillä ne mahdollistavat monipuolisemman asiantuntijuuden kehittymisen. Opiskelijoiden näkökulmasta on hyvin vaikea ottaa kantaa tähän uudistukseen, sillä koemme näin suurten päätösten valmistelun olevan usein opiskelijoilta pimennossa. Sen vuoksi toivommekin teiltä enemmän läpinäkyvyyttä opiskelijoita koskevia päätöksiä valmisteltaessa. Näin suuria päätöksiä tehtäessä mielestämme olisi keskeistä ottaa meidät opiskelijat, opintojemme parhaat asiantuntijat, mukaan mahdolliseen valmistelutyöhön.

Lisätietoja antavat

Viivi Kolehmainen
Poikkeus ry:n koulutuspoliittinen vastaava
viivk@student.uef.fi

Eeva Rossi
Opossumi ry:n puheenjohtaja
eevaros@student.uef.fi

Essi Tammisto
Kassos ry:n sihteeri ja tiedotusvastaava
essi.tammisto@elisanet.fi